

ви изключително добър източник за системи от показатели за ранно сигнализиране на промени в икономиката.

2. Произход и разпространение

За първи път този род изследвания се появяват в края на 40-те години на XX век в Германия, проведени от Института за стопански изследвания (IFO). Скоро след това Франция (INSEE) и Италия (ISCO) стартират такива наблюдения на бизнестенденции. За кратко време тези изследвания се разпространяват и в други европейски страни, а през юни 1962 г. в ЕС стартира първото хармонизирано месечно наблюдение в промишлеността (The Joint Harmonised..., 1997).

Понастоящем разпространението на бизнеснаблюденията по целия свят е неимоверно голямо и продължава да обхваща все повече страни в Европа, Азия, Северна и Южна Америка и други региони. В Европа те се провеждат по схемата на Общата хармонизирана програма на Европейския съюз за бизнеснаблюденията и наблюдението на потребителите. Тази програма обхваща всички основни сектори на икономиката.

Обикновено наблюденията се провеждат от институции, които имат тесни връзки с икономическите субекти, като статистически институции, търговски федерации, институти за изследване на общественото мнение, институти за стопански изследвания и др.

ПРАКТИКАТА НА НСИ И ОЧАКВАНИ ПРОМЕНИ В КРАТКОСРОЧЕН ПЛАН

През юни 1991 г. стартира съвместен проект на Европейската комисия, Евростат и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие

(ОИСР) за подпомагане внедряването на бизнеснаблюденията и наблюдението на потребителите в страните, намиращи се в преходен период към пазарна икономика. Подпомагането се състоеше във финансиране участието в работни срещи веднъж или два пъти в годината в някоя от страните в преход по темите на бизнеснаблюденията и наблюдението на потребителите. Такъв домакин бе веднъж и България през 1995 г. - в Учебния център на НСИ в с. Сливек. На тези срещи по-голямата част от институциите от страните в преход бяха статистически институти. НСИ е участник от самото начало в проекта.

Първите съвещания бяха посветени на наблюдението в промишлеността. Последователно през следващите години бяха включени и другите наблюдения.

Усилията на организаторите на проекта бяха насочени към разработване на хармонизирани наблюдения, но за страните в преход,